SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 44. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 7, 1991 — CENTS 25 ЦЕНТІВ — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го БЕРЕЗНЯ 1991 — Ч. 44. РІК XCVIII.

СТАРШИНИ КҐБ БУНТУЮТЬСЯ

Москва. — Газета „Московские Новости" в ч. 4 повідомляє, що в надрах Комітету державної безпеки СССР стався ідеологічний бунт: 64 старшини, які контролюють Свердловську область, передали до Верховної Ради Росії лист, у якому заявили, що органи КҐБ у нинішньому своєму вигляді не тільки не гарантують суспільству безпеку, але й навпаки, самі є загрозою для нього.

Автори листа пишуть, що перебудова Комітету державної безпеки досі має лише косметичний характер. Насправді КҐБ продовжує діяти в інтересах партійно-бюрократичних структур, намагається врятувати політичну надбудову, яка відмирає. КҐБ, зберігаючи багато попередніх методів, може стати засобом придушення паростків нових економічних відносин, ділової ініціятиви, здорового підприємництва або приховувати можливий саботаж і махінації у вищих керівних структурах.

Офіцери КҐБ з гіркотою визнають, що в середині цієї ґрізної установи, як і суспільстві взагалі, процвітають протекціонізм, полювання за матеріяльними благами з одного боку, а з другого — безініціятивність, розчарування. Офіцери КҐБ не старалися публічно викривати зловживання в їхньому відомстві, натомість вказали, що матеріяли будуть ними передані лише в руки депутатської комісії. Коли ж кореспондент „Московских Новостей" звернувся до них щоб взяти інтерв'ю, то вони один за одним чемно відмовилися. Начальник відділу громадських зв'язків підполковник КҐБ Округлін пояснив це тим, що „генерал заборонив, отримавши, в свою чергу заборону від голови КҐБ СССР". У Свердловську, додав Округлін, уже побувала комісія з Луб'янки, обговорювалося це питання і на колегії в Москві.

Завдяки народному депутатові СССР Володимирові Волкову лист „просочився" на сторінки місцевої молодіжної газети „На Зміну".

У своєму листі офіцери КҐБ пропонують провести негайну департизацію КҐБ, підвести законодавчу базу, підкорити КҐБ парляментові, отже народові. А в першу чергу вони пропонують взятися за створення органів національної безпеки Росії на новій основі. Голова Верховної Ради РСФСР Борис Єльцин відповів, надіславши свердловським чекістам телеграму такого змісту: „З розумінням ставлюсь до вашої тривоги... розробляємо конкретну програму забезпечення безпеки Росії, розраховуємо на вашу участь".

В ПОШАНУ ГЕН. Т. ЧУПРИНКИ

Нюарк, Н. Дж. — Заходом комітету співпраці комбатантських організацій — І УД УНА, ОбВУА, Об. УПА, Т-во УПА — буде відслужена Панахида в неділю, 10-го березня, о год. 9:30 вранці за св. п. ген. хор. Романа Шухевича — Т.Чупринки в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя у 41-шу річницю його смерти. Прохається всі комбатантські, молодечі і громадські організації взяти участь з прапорами.

Відбувся з'їзд голів канадського Руху

Торонто. — В суботу, 23-го лютого, тут в приміщенні Інституту св. Володимира, в Торонто, відбувся 2-ий З'їзд голів і представників осередків Канадського Товариства Прихильників Руху (КТПР).

Основною темою з'їзду була допомога й обміни з Україною в новій політичній ситуації в СССР, обговорення статуту товариства та становище КТПР до плянованої Конґресом Українців Канади (КУК) у квітні конференції про допомогу та обмін з Україною. З 13-ох діючих та об'єднаних у Координаційному Центрі КТПР осередків прибуло на з'їзд 11 голів і представників осередків. Неприсутні ми були ошавський та едмонтонський осередки.

Крім звітів з минулорічної діяльности відділів Руху був звіт Координаційного Центру, в якому голова, Ераст Гуцуляк, повідомив про листа з 13-го лютого 1991 року, підписаного головою Руху в Україні Іваном Драчем та головою Політичної Ради Михайлом Гориним, де висловлено побажання, щоб КТПР надалі заступало централю Руху в Україні на території Канади. В світлі цього прохання та плянів едмонтонської конференції КУК оформити нове координаційне тіло допомоги й обміну з Україною, з'їзд голів прийняв резолюцію, що Канадське Товариство Прихильників Руху братиме участь у едмонтонській конференції в ролі обсерватора. Члени Руху, які перед тим зобов'язались брати участь в конференції, виступатимуть в своєму власному імені. Дискутувалось теж питання членства КТПР в КУК і висловлено погляд, що з політично-правного боку, тобто, функцій і цілей обох інституцій на терені Канади, таке членство не було б в інтересах ні Конґресу Українців Канади, ні діяльности КТПР.

Після нарад голів КТПР відбулась спільна вечеря, на якій промовляла Соломія Павличко про „фемінистичний рух в Україні", а відтак, у тому ж приміщенні було громадське віче, на якому виступали д-р Юрій Щербак і Сергій Головатий з України. В своїх промовах вони інформували про найновіші події в Україні — припинення перебудови і гласности, про послідовне перебирання влади в республіці членами Комуністичної партії, переслідування, очорнювання й арешти демократичної опозиції і прихильників незалежности України та про дволичність тактики президента України, Леоніда Кравчука, який, з одного боку, виступає як речник суверенітету України, а з другого різними методами не допускає у Верховній Раді України до відкритої дискусії над небезпекою плянованого М. Горбачовим референдуму про новий союз. Референдуму вони теж економічну й екологічну ситуацію в Україні, яка сягнула сьогодні критичного стану.

Всеканадський з'їзд товариств прихильників Руху заплановано на вересень 1991 року.

В ІРАКУ ПОЧАЛИСЯ АНТИУРЯДОВІ ЗАВОРУШЕННЯ

Нікозія, Кипр. — У понеділок, 4-го березня, в іракському місті Басра сталася збройна сутичка між вояками Республіканської ґвардії і іракськими військовослужбовцями, що втекли з Кувайту на початку наступу союзних військ.

Як передає іранське пресове аґентство, у понеділок вдень у Базрі сталося не менш як п'ять вибухів. З міста втікають мешканці, частина з них через кордон до Ірану.

Іракські втікачі розповіли, що під час збройних сутичок загинуло і було поранено багато іракських вояків і старшин. За слухами, серед тих, що загинули, — старший син Саддама Гуссейна Удай, а також губернатор однієї з провінцій і посадник Базри. Повідомлення про смерть губернатора і посадника підтверджують повідомлення, передані раніше керівником іракської опозиції, що перебуває у сирійській столиці Дамаску.

Баян Джабр, член Верховної ради шиїтів, сказав у Дамаску, що, за його даними, повсталі вояки при підтримці міського населення оточили будинок іракського Червоного Півмісяця і місцевої лікарні, де перебували представники партії Баат, у тому числі губернатор і посадник, а потім убили їх.

Щодо смерти старшого сина іракського диктатора, то ця інформація ще не підтвердилася. 28-річний Удай Гуссейн працював останнім часом помічником в „особливому бюрі" свого батька — спеціяльному відділі президентської охорони і розвідки.

Повідомляють, що антиурядові демонстрації тривали у десяти містах Іраку, учасники яких вимагали скинення Саддама Гуссейна. Згідно з американськими військовими джерелами, коло 7,000 іракських вояків прибули у Багдад для охорони Саддама Гуссейна. Дві механізовані бригади, що прибули у столицю з наказу Гуссейна, були перекинуті з турецького й іранського кордонів.

Судячи з повідомлень багдадського радіо, іракський президент покищо твердо утримує владу у своїх руках.

ІРАК АНУЛЮЄ АНЕКСІЮ КУВАЙТУ І ОБІЦЯЄ ЗАПЛАТИТИ ВІДШКОДУВАННЯ

Дагран, Савдійська Арабія. — Рада революційного командування (колишній державний орган Іраку), анулювала на своєму засіданні справу анексії Кувайту і прийняла постанову, що повоєнний уряд Іраку зобов'язується заплатити відшкодування, тобто воєнні репарації для кувайтського уряду для відбудови зруйнованої окупацією і війною тієї маленької, але багатої на оливні джерела країни.

В постанові Ради говориться, що взагалі всі зарядження і додатки до іракського законодавства, які були прийняті під час окупації Кувайту і які мають пряме відношення до тієї країни, перестають бути важними. Тим самим Ірак виконає чергову резолюцію Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй ч. 678, яка вимагає від Іраку анулювання постанови про анексію Кувайту, звільнення всіх воєнполонених і чужинців, які перебувають на його території, а також погодить ся заплатити відшкодування пошкодованій країні.

Крім того Багдад погодився повернути Кувейтові захоплене державне золото й інші дорогоцінності, валюту, приватні літаки, музейні цінності та інші захоплені речі. Про постанову Ради інформує генерального секретаря ООН Гавіє Переза де-Куеяра міністер закордонних справ Іраку Тарік Азіз у листі до ООН, копію якого отримав також президент Ради Безпеки тієї міжнародної установи.

Покищо головою Ради революційного командування фігурує теперішній диктатор Саддам Гуссейн, дні якого, на думку численних політичних аналітиків пора ховані з огляду на те, що в багатьох місцевостях Іраку відбуваються революційні зриви і зудари між противниками режиму Гуссейна і вірними йому військовими частинами, зокрема республіканською ґвардією. Аґентство Ассошієтед Пресс та інші пресові аґентства й кореспонденти інформують, що ситуація погіршилась до тієї міри, що противникам Гуссейна вдалося захопити досі три міста й численні інші менші поселення 160 миль від столиці Іраку Багдаду де вони створили свій генеральний штаб повстанців до яких пристають чимраз більше військовиків, зокрема тих, які вирвалися з „котла смерти" в Кувайті і які знають для чого посилав їх до Кувайту диктатор Гуссейн.

Курдські джерела інформують в Дамаску і Лондоні, що відділи їхніх повстанців захопили провінційну столицю Ербиль, населення якої становить 900,000 осіб. Курдські повстанці повідомляють також про успішні переможні бої в інших місцевостях і заявляють, що принаймні 5-6 міст і містечок скоро опиняться в руках курдів. Революційні зриви курдів викликали затурбування в Туреччині, яка виступає за єдність іракської території і проти самостійности Курдистану. Туреччина, маючи свої власні порахунки з курдами, погрожує навіть висилкою війська для „присмирення" курдів і шиїтів та збереження в цілості території Іраку.

Головне командування коаліційних армій в Савдійській Арабії повідомляє, що, наприклад, в Басрі, республіканські ґвардисти вставили пропускні пункти, обклали головні шляхи танками і обстрілюють з гармат і тяжких скорострілів регулярні військові частини, які збунтувались. Втікачі з Іраку повідомляють про заворушення в багатьох місцевостях країни і про те, що теперішній уряд не має вже контролі над цілим народом і зокрема військовими частинами.

Ірак звільнив додаткових 35 осіб полонених і заявив, що Багдад не має більше чужинців. Очевидно, не полагоджена ще справа захоплених кувайтців, велику частину яких іракці напевно знищили. Серед звільнених є також вояк-жінка майор Ронда Л. Корнам, старшина з великим досвідом з місцевости Фрівілл, Н.Й. коло Ітака. Пентагон і головне командування не знали про її долю. Уряд президента Джорджа Буша заявляє, що він змагатиметься за кожну одиницю, громадянина ЗСА.

Не було образи президента

Москва (ПС УРП). — Газета „Московский Комсомолец" 2-го березня надрукувала повідомлення, що судова колеґія міського суду Москви розглянула справу Валерії Новодворської, яку звинувачували у прилюдній образі чести та гідности президента СССР та образі державного прапора.

На суді В. Новодворська визнала, що 16-го вересня минулого року на Совєтській площі в Москві підпалила свічкою принесений з собою совєтський прапор. Вона також підтвердила, що брала участь у мітингах, де „згадувала" президента, однак робила це „з метою бути притягненою до відповідальности", оскільки не визнає існуючої державної влади.

Колеґія Міського суду Москви не знайшла в діях В. Новодворської злочину щодо питання образи президента СССР, оскільки в її висловлюваннях не було нецензурних слів. Однак її все таки засудили до двох років примусової праці з вирахуванням на користь держави 20% її заробітної платні за образу державного прапора СССР.

Лісники Львівщини заробляють тверду валюту

Москва. — В газеті „Известия" з 28-го лютого надруковано повідомлення, що на рахунок об'єднання „Львівліс" вплинуло понад 1,100 американських доларів. Внесли долари три німецькі мисливці на чолі з бізнесменом Альфредом Даумгауером за право полювати на диких кабанів у державному мисливському господарстві „Лопатинське".

Посередником при укладенні цієї угоди була зовнішньоторговельна фірма „Український ліс".

Як зауважує кореспондент „Известий" С. Троян, долари прикарпатські лісники отримали фактично „за ніщо", бо впольована свиня все одно залишилася їм.

Друга група любителів полювання прибула на Львівщину з Великобританії. За полювання на фазанів вони заплатили понад 6,000 дол.

Полювання відбувається під контролею лісничих, щоб не було шкоди для фавни. Тим часом гості вивозять з України лише роги та ікла.

Х. Головчак-Дебаррі виставляє пастелі в американській ґалерії

Нюарк, Н. Дж. — Відома молода українська мисткиня Христина Головчак-Дебаррі, картини якої находяться в американських ґалеріях та виставках, знову здобула місце на виставці організації американських мистців, що працюють в техніці пастелі. Ця організація, єдина того роду на терені ЗСА, була заснована у 1884 році і гордиться тим, що твори виконані пастелею мають найдовший вік „життя" у незміненому виді кольорів. Як відомо найславніший з художників що вживав пастелі, був Едґар Деґа.

Товариство художників-пастелістів Америки від 1989 року провадить в Ню Йорку школу для цієї техніки малярства і підготовляє постійно виставки найкращих з американських мистців, що працюють такою технікою.

Виставка, що відбуваєть ся від 13-го лютого до 23-го березня в мистецькій ґалерії театру Пейпер Мілл, в Мілбирні, Н.Дж. прийняла декілька картин мисткині Х. Головчак-Дебаррі, а в програмі театральних вистав того театру є вміщена її картина п. н. „Рожеві півонії".

З'ЇЗД МІТТЕНВАЛЬДЦІВ

Кергонксон, Н. Й. — З приходом весни 1991 року від 26-го до 28-го квітня на мальовничій Союзівці відбудеться з'їзд міттенвальдців. Закликається усіх колишніх мешканців цього великого табору в Німеччині прибути на цей з'їзд. Управа Союзівки запевняє прекрасну, соняшну погоду і смачний буфет, а Богдан Гірняк буде чарувати учасників вальсами Штравса до пізньої ночі.

„Непередбачене треба передбачати"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Справді останній рік, а вже зокрема останні місяці приносять стільки непередбачених подій, що девіза, яка поставлена у заголовку, є дуже актуальна. Але в цьому випадку це ствердження д-ра Осипа Мороза, яке він висловив у інтерв'ю для тижневика „Український Політехнік" в Києві в часі свого останнього двомісячного перебування там, як викладач менеджменту в Київському Політехнічному Інституті.

Саме про це перебування і враження із зустрічі з науковцями та студентами того університету розповідає вичерпно д-р О. Мороз в часі гостини у редакції. До цієї розмови з ним він зобрівся цілою низкою київських часописів, де були повідомлення про його працю, але також цікавими іншими матеріялами, як ось, наприклад, незвичайно інтересним вислідом опиту, який переведено в часі міжнародного конґресу „Україна і Росія" що відбувся в грудні 1990 року в Києві.

Д-р О. Мороз в редакції „Свободи".

Нам в першу чергу цікаво знати про працю і дальші пляни нашого гостя і про це він нам радо розповідає.

Д-р О. Мороз донедавна був адміністративним директором університету в стейті Ню Йорк, а тепер як „пенсійна" людина може посвятитися конкретній допомозі Україні своїм знанням в ділянці так важливій для відновлення там життя. Спершу він відвідав свою рідну Тернопільщину, але вдруги він вже не був звичайним туристом, а викладачем на КПІ.

— Як це сталося, що ви стали співробітником того інституту?

(Закінчення на стор. 3)

„Мрію" можна буде оглянути

Гартфорд, Конн. — Як уже інформовано, до ЗСА прилітає найбільший транспортний літак світу, будований в Україні, Антонів-225 під назвою „Мрія". Літак має прилетіти в четвер 7-го березня на міжнародне летовище Бредлі, Віндзор Локс, Конн., в год. 11-ій ранку. Його прилет до ЗСА зорганізував Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля у п'яту річницю найбільшої атомової катастрофи. Вантажний літак привезе на своєму покладі двоє дітей хворих у наслідок радіяції, які прибудуть в ЗСА лікування. Телевізійний фільмар, один із останніх живучих ще осіб, які фільмували атомовий вибух, прилетів вже на лікування до ЗСА і є під опікою д-р Зенона Матківського. Вантажний літак буде перебувати на летовищі Бредлі до 18-го березня, коли відлетить в Україну, маючи на своєму покладі 200 тонн медичного знаряддя, ліків та вітаміни, призначених в більшості для лікарні у Львові. Американська фірма Дженерал Електрік подарувала ультра-звукову машину для лікарського вжитку, а частину інших лікувальних засобів подарували Фундація бradерс-бradерс і Американська фундація. З транспортом відлетять Надія Матківська екзекутивний директор Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, Роберт Міллер, екзекутивний директор дитячого лікувального табору Пола Нюмена, д-р Володимир Гординський, який має підготовити до вжитку діягностичну лябораторію в шпиталі для дітей-жертв Чорнобиля у Львові, і Іван Олексин, головний предсідник Українського Братського Союзу, який має організу-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

НІМЕЦЬКА ГАЗЕТА „Берлінер Морґенпост" повідомила, що колишній комуністичний диктатор Східної комуністичної Німеччини Еріх Гонекер коротко перед своїм відходом від влади осінню 1989 року, наказав відокремити документи пов'язані з розділенням міста Берліну і побудовою відомого „Берлінського муру", який донедавна служив символом двоподілу Европи на демократичну і тоталітарну частини. Від того часу документи зв'язані з цією справою пропали і спеціяльна урядова комісія, яка тепер переглядає архіви комуністичного уряду, не може їх відшукати помимо інтенсивних заходів. Газета покликається на свідчення директора федерального архіву Німеччини Фрідріха Каленберґа. Прокуратура Німеччини обвинувачує тепер Гонекера і його спільників не так за згадані документи, як за загибіль сотні осіб, які намагалися в перших місяцях перебратись через згаданий мур до Західнього Берліну.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Джан Мейджор прибув до Москви з офіційною візитою. Це його перша поїздка до Совєтського Союзу і його перша зустріч з тамошніми керівниками, зокрема з президентом Михайлом Горбачовим. Засоби масової інформації підкреслюють, що Мейджор буде першою особою коаліційної держави, яка брала участь у війні проти Іраку, що відвідає СССР. Він має намір вести розмови з міністром закордонних справ СССР Александром Бєсcмертних, міністром оборони маршалом Дімітроєм Язовим, а також з керівниками прибалтійських республік. Британський прем'єр має намір відвідати також колишнього міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе. Мейджор хоче співпрацювати з СССР, але рівночасно він так само гостро критикує політику Кремля, як його попередниця Марґарет Тачер. В розмовах він має в пляні заторкнути справу зарахування трьох совєтських танкових дивізій до морської фльоти, бо, на його думку, танкісти ніколи не воювали на морі.

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Европейської економічної спільноти заявили, що Европа й далі співпрацюватиме економічно з Совєтським Союзом і дасть йому технічну та матеріяльну допомогу. Переговори між Москвою і Брюсселем були перервані в січні цього року, після кровопролиття в Литві і Латвії, де комуно-московські імперіялісти випробовували, як буде реагувати Захід на насильне придушення самостійницьких аспірацій у Прибалтиці. Не зважаючи на війну на Близькому Сході, чимало західньоевропейських країн, а також З'єднані Стейти Америки і Канада та чимало інших не тільки гостро запротестували проти вжиття військової сили проти цивільних безборонних литовців і латишів, але заповіли і почали стримувати конкретну допомогу для СССР, без якої Москва не може обійтися. Німецький міністер закордонних справ Ганс Дітріх Ґеншер і його французький колеґа Ролан Дюма почали рятувати наново комуно-московську імперію і теперішнього диктатора Михаїла Ґорбачова. „Політичні перешкоди ми усунули", — заявив у Брюсселі Ґеншер. Після цього до Москви почали їхати також інші „паломники" і приклонники існування великої Росії на Сході. За ними покотяться позики і автомобілі з допомогою на мільйони долярів, з якої в першу чергу скористають режимники, — кажуть політичні аналітики.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ федерального Бюра перепису населення заявляють, що в останньому переписі населення завважується дуже різкий зріст числа осіб, які назвали себе американськими індіянами. Расселл Торнтон, член індіянського племени Черокі з Оклагоми та соціолог Каліфорнійського університету в Берклі, каже, що „дуже багато людей, пройшовши повне колесо асиміляційного процесу, повертаються". Це можна підтвердити ще й тим, що індіянські племена в Америці за останніх 10 років переживають виразне відродження. Від 1960 року урядовий підрахунок американських індіян збільшився втричі майже до 1.8 міл. осіб.

У ПОНЕДІЛОК, 4-ГО БЕРЕЗНЯ, Верховний Суд ЗСА голосами 7 до 1 вирішив відкинути прохання про незаконність назначування висоти винагороди за пошкодження. Таке рішення Верховного Суду тепер дасть ще більшу можливість лавам присяжних по цілій країні пропонувати судам грошові винагороди у справах карального пошкодження, котре існує в ЗСА від самих початків американської правної системи. Це є великий удар по забезпеченевій індустрії, що сподівалися на якесь урегулювання таких присудів з уваги на те, що судові позови саме в таких справах зросли до багатомільйонових сум.

ВИБУХ ТА ВОГОНЬ В ОДНІЙ з найбільших рафінерій в країні згідно з офіційними даними був спричинником смерти трьох робітників і поранень принаймнеше 12 інших осіб. Офіційні речники рафінерії, що є під керівництвом Сітґо Петролійом, поблизу місцевости Лейк Чарлс в Луїзіяні, заявили, що ця катастрофа була спричинена минулої неділі вибухом одного із трьох каталітичних конверторів, які вживаються для рафінування нафти. Баб Дейвидсон, речник цієї рафінерії, сказав, що треба декілька днів щоби з'ясувати точно що саме спричинило вибух каталітичного конвертора.

УРЯДОВІ ПІДРАХУНКИ виказують, що продаж нових будинків у січні впав до найнижчого рівня за останніх вісім і пів року, але аналітики приписують цей факт подіям, що домінували життям країни та й цілого світу в січні, тобто війні з Іраком. Вони також уважають, що зацікавлення покупців у минулих двох тижнях дає запоруку, що ця індустрія відродиться в цьому році. Хоча аналітики передбачають пожвавлення ринку для продажу житлових будинків, то будівничі та економісти не є цілковито згідні з такими оптимістичними передбаченнями, але радше підходять більш реально до справи та уважають, що для покращання ситуації потрібно спільних зусиль уряду та приватного сектора.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Це не був другий В'єтнам

Найсильнішим арґументом противників війни проти Іраку був закид, що це буде другий В'єтнам. В'єтнамська війна була одинокою в історії Америки, яку вона програла, і завдяки американській ,,мідії" про цю війну думали неґативно американці. Тож була це найбільш непопулярна в Америці війна, яку тільки можна було собі уявити. По всіх студентських кемпусах, як ми пригадуємо, відбувалися голосні противоєнні демонстрації, що їх постійно висвітлювано на екранах телевізії. Близько 50,000 мужчин у поборовому віці втекли до Канади, щоб не іти на війну, і В'єтнамська війна стала в Америці примарним символом прогри й упокорення. Мільйони американців не розуміли навіть, чому треба воювати проти комуністів, бо не спішила, як сказано, ,,мідія" ці пояснення давати.

Грізний тільки на словах, а не армією Саддам Гуссейн доливав оливи до вогню, перехвалюючись, що програ, мовляв, яку Америка зазнала у В'єтнамі, буде іграшкою у порівнянні з "катастрофою", що чекає Америку у війні проти Іраку. Президент Джордж Буш, хоч вірячи у велетенську потугу Іраку, однак кількакратно підкреслював, що не можна порівнювати В'єтнамської війни з іракським конфліктом, бо географічні відносини цілком інші, і у В'єтнамі Америка діяла на власну руку без ніяких союзників, тут же ЗСА були у проводі міжнародної коаліції 28-ох держав з усіх континентів, і Північний В'єтнам, проти якого йшла війна, мав могутнього союзника — отримував безперервну допомогу від Совєтського Союзу, а 17-мільйоновий Ірак є цілком ізольований.

В Америці не є звичаєм, щоб один президент критикував когось із колишніх президентів, тож Буш не критикував президента Линдона Б. Джансона, який програв В'єтнамську війну. Тільки раз Буш делікатно натякнув, що проти Іраку ,,війну вестимуть генерали", значить, цивільні люди не будуть втручатися до стратегії і тактики війни. За конституцією, головним командантом усіх збройних сил Америки є кожночасний Президент. Але Буш залишив вільну руку Пентаґонові з його головою шефів об'єднаних штабів генералом Колліном Павеллом, та головному командантові військ, зосереджених в обширі Перської затоки, генералові Норманові Шварцкопфові.

В'єтнамська й Іракська війни трохи схожі тільки числом висланих на терен війни американських вояків. Тоді, літом 1968 року, було у Південному В'єтнамі 475,000 вояків. Тепер — понад півмільйона американських вояків стало проти Іраку. І на цьому порівняння кінчається. В'єтнамська війна тривала кілька років, Іракська тривала 6 тижнів, враховуючи спочатку бомбардування летунством іракських позицій і включення дій наземних військ. В'єтнамська війна принесла Америці велику кількість поляглих на бойовищах, понад 50,000 впалих. А в цій війні з американського боку є лиш кілька десятків жертв; зате жертв з боку Іраку, хоч ще не проголошено, але тих всіх, які втратили життя, чи то на побоєвищах чи в наслідок бомбардування, буде, як сказав Шварцкоппф, ,,багато-багато"...

В'єтнамську війну програно, бо не популярно в Америці воювати проти комуністів, і ліволіберальні демократи добилися того, що В'єтнамську війну Америка вела ,,з обмеженими засобами й обмеженими цілями", — що Америка не мала заміру займати територію Північного В'єтнаму і змінювати тамошній (комуністичний) режим тощо. Тому що Джансон не виграв у В'єтнамі, то в найближчі президентські вибори програла Демократична партія й президентом став республіканець Ричард Ніксон. Він прагнув ,,в'єтнамізувати" В'єтнамську війну, щоб воювали самі південні в'єтнамці, підтримувані Америкою зброєю і грішми. Конґрес проте відмовився давати таку дальшу допомогу, й наступила катастрофа. По нинішній день колишній французький Індокитай (В'єтнам, Ляос і Камбоджа) є комуністичними...

Нема дійсно ніякої паралелі між оцими двома війнами, і нема паралелі в ставленні ,,мідії" до однієї, а другої війни, тож і слава про цю війну йде в народі; завдяки цьому популярність Джорджа Буша й ґенерала Шварцкопфа не знає прецеденту. Якщо нині були б президентські вибори — Джордж Буш загорнув би чи не всі стейти, і він мусить бажати, щоб така ситуація була восени 1992 року, коли правдоподібно його вибиратимуть на другу каденцію. І мусить Буш теж бажати, щоб і надалі лишитися ,,дарлінґом" мідії, яка може ,,мейк" і ,,брейк" будь-кого при бажанні.

М. Мельник

ЧИ ІДЕЇ ЄЛЬЦИНА ПЕРЕМОЖУТЬ?

II.

Головними арґументами Ґорбачова для втримання монолітної держави є економічні користі й довголітнє співжиття тих націй в одній державі. Арґумент економічних користей є неважний. Чому це так? Немає найменшого сумніву, що плянова економія на території СССР скоріше чи пізніше зникне. Економія того простору буде подібна до економії Західньої Европи, Америки чи Японії. Це значить, що економія, чи економії СССР, буде чи будуть складатись з приватних підприємств. Перед 1989-им роком інтернаціональні економічні відносини між державами з пляновими економіями мали місце не між — скажімо — російським і польським підприємствами, а між російським і польським міністерствами. У вільному світі інтернаціональні економічні відносини є між окремими підприємствами. В самому СССР плянова економія дозволяла на величезну експлуатацію України. У вільній економії це неможливе. Під тим оглядом великих економічних користей не було б, коли б кордон між Німеччиною і Францією перестав існувати. Не було б теж великих втрат, коли б створився кордон між Квебеком і рештою Канади.

Економічний арґумент був би дуже важливий (зокрема для російських генералів), коли б СССР хотів втримати могутню армію. Доходи з податків імперії були б багато більші, аніж податки з самої Росії, і тоді уряд міг би замовляти багато більшу кількість зброї. Але кількість зброї не конче ґарантує воєнні успіхи. За порівняльно подібних обставин вирішальним чинником у війні є завзяття вояків (пригадаймо величезні успіхи німців на початку походу Гітлера на Схід). Та скільки неросіян були б зацікавлені у боротьбі за могутність чи національні інтереси Росії і скільки неросіян працювали б для того, щоб Росія війну не виграла, а програла? І тому леґітимним питанням є: чи краще мати велику державу, великі доходи з податків та разом з тим велику кількість внутрішніх ворогів, чи менше грошей в державній касі і прихильних сусідів?

Як же є з арґументом довголітнього співжиття? Це довголітнє співжиття тільки підтвердило факт, що різниці між націями багато більші, ніж (сумні, а то і трагічні) традиції довголітнього співжиття з росіянами, і тому усі нації імперії концепцію монолітної держави відкинули.

Сьогодні багато говориться про поворот до диктатури Комуністичної партії в СССР. Багато людей трактує таку можливість дуже серйозно, та на довшу мету вона не досить правдоподібна. Сьогодні Ґорбачов залишив свіжі ідеї демократії, свободи людини і свободи нації і сперся на Комуністичну партію, на групу генералів, на КҐБ і адміністративну бюрократію. Та це все є люди минулого. Це є спорохнявіла структура, яка навіть і під слабим ударом може завалитись. Під сучасну пору КП має більшість тільки у верховних радах декількох республік. Але ту більшість вони здобули завдяки корисним для себе виборчим законам і завдяки незорганізованості опозиції. В дійсності, комуністи є в меншості у цілій країні, і тому їхню владу не можна вважати леґітимною.

Часом воно трапляється, що диктатор може втриматись при владі завдяки підтримці партії, що є в меншості. Ленін і Гітлер прийшли до влади у цей спосіб. Та такого роду партія мусить з великим ентузіязмом вірити у свої ідеали. Сьогодні ідеали, що тримали при житті КП СССР, є цілковито скомпромітовані. Люди тримаються партії зі звички і з огляду на посади, а не з переконання. Повторювання втертих фраз і стандартно мавп'яче цитування Леніна нікого (а зокрема молодих людей) уже не переконує, і тому цілком неправдоподібно, щоб така партія, що пережила себе, могла на довший час втиматись при владі.

Сьогодні в СССР панує хаос ідейний, хаос політичний і хаос економічний. І коли останніми часами Ґорбачов пробує повернути до дисципліни старих часів, тоді здається, що навіть багато росіян мають такого добра досить. На вбивства в Литві москвичі зареаґували величезною демонстрацією, численність якої аґенція ТАСС оцінила на 300,000 людей. Значну кількість указів Ґорбачова цілий ряд республік і значна кількість громадян безкарно іґнорують. Цілий ряд республік ухвалюють закони, які ідуть у розріз з законами імперії. До того всього треба додати майже катастрофальне погіршення економічної ситуації, з якою Ґорбачов не може і мабуть не зможе собі дати ради.

Коли б Єльцину вдалось його ідеї реформ впровадити в життя, тоді це був би величезний крок у напрямі мирного впорядкування політичних і економічних проблем СССР. Проти нього організується коаліція російських імперіялістів усіх мастей — від лівих до правих екстремістів, разом із усіма відтінками посередині. Та хто знає, чи, не зважаючи на це, ідеї Єльцина не переможуть — як не зараз, тоді за кілька літ. Яка шкода, що в цих бурхливих часах на чолі української Верховної Ради стоїть Леонід Кравчук.

М. Х-а

Емеритура

Вони — типова сім'я: чоловік, жінка та діти. Чоловік ходить до праці, жінка господарить у хаті, а діти ростуть і вчаться. Та час швидко минав; діти, здавалося, прискореним темпом повиростали й пішли ,,на своє". У хаті залишилося їх двоє — чоловік та жінка. Вони якось привикли до спорожнілого гнізда й життя поплило спокійним плесом аж до емеритури чоловіка. Жодне з них не підозрівало, що та емеритура причаїлася була на них і лиш чекала слушного моменту, щоб скинути зі себе завуальовану маску та запрезентуватися їм у цілій своїй всевладній присутності.

Чоловік часто уявляв собі, як його емеритура буде виглядати: він буде мати багато вільного часу, тож купить собі знаряддя і буде майструвати. У хаті завжди є на це потреба, а його пенсійна платня не може рівнятися із зарплатою. Отже він заощадить грошей, які вони видавали б на найнятих майстрів. Як задумав, так і зробив. А жінка, властиво, не знала, як це має бути за тієї емеритури. Знала тільки, що мусить взяти чоловіка на дієту, щоб він позбувся тих кількох зайвих фунтів і підвищеного холестеролю, які він придбав собі, купуючи полуденки на праці. Мала також тиху надію, що будуть подорожувати, як сприкриться їм сидіти в хаті.

Дієти, хоч без ентузіязму, він все ж таки слухняно піддався та взявся до направок у хаті. Вона, теж без ентузіязму й неочікувано, стала його асистенткою і приносила — подавала чоловікові знаряддя та притримувала драбину. У зв'язку з майструванням вони нераз мусіли читати інструкції, а вони, ті інструкції, немов по-китайськи написані, бо ніяк як слід не могли їх утoропати. Вислід того підприємства, очевидно, не міг рівнятися з професійним. Чоловік зате радо їздив по закупи харчів, а в хаті ходив за жінкою, оферуючи свою поміч, хоч, за її словами, ,,заважав їй у кухні". Згодом, одного вона таки ніяк не могла зрозуміти, а це раптове й нікудишнє зацікавлення чоловіка спортом, розуміється, оглядаючи його на телевізії. Не було дня, щоб він, немов прив'язаний, не сидів, вдивляючись у екран, бо всілякі роди спорту не переводилися. Тоді він наче забував про цілий світ і брав активну участь, махаючи руками та голосно реаґуючи на те, що бачив. У висліді того нового зайняття у них тепер є два телевізійні апарати, один для нього, а один для неї. Тільки й спокою було, коли він сидів зайнятий читанням газети.

Щоб трохи розважитися, жінка натякнула про подорож на Фльориду, куди-то їхні приятелі, мов ті птахи у вирій, літають на зиму. А він сказав, що він доматор і йому є добре вдома. Лиш в неділі та свята виходив з хати до церкви, а на доповіді чи імпрези хіба волами треба б було його витягати. Для неї тепер прямо ,,невитримана година!" Жінка заздрим оком споглядала на сусідів, бо в них чоловік рішився не кидати праці, доки ноги будуть його носити.

І так минали дні. Пропали безповоротно її спокійні ранки, коли вона при горнятку кави провадила довгі телефонічні розмови, такі відпружуючі, інтересні, інформативні та забавні, що потім було про що цілий день роздумувати. Пропали ,,мир і тишина" в хаті, а в усьому винна та нестерпна емеритура її чоловіка.

Василь Сокіл

ПОЛІТИЧНІ МАНІПУЛЯЦІЇ ҐОРБАЧОВА

Загально відомо, що у світовій практиці референдумом користувалися майже виключно для вирішення місцевих проблем, а в такому питанні, як доля держави, ніколи його не вживали. Дуже рідко всенародним голосуванням могла вирішуватися доля окремої території так, як то було, наприклад, у справі колоніяльних взаємин, — бути самостійними чи увійти в залежність великої держави. З цього погляду зрозуміло за допомогою референдуму ставити питання про вихід тієї чи іншої республіки з Союзу. Але зовсім нічим не виправданим є постанова Верховної Ради СССР про проведення референдуму по всьому СССР та ще з таким плутаним запитанням:

,,Чи вважаєте ви необхідним збереження СССР як оновленої федерації рівноправних суверенних республік, в якій будуть у повній мірі ґарантуватися права і свободи людини будь-якої національности?".

В тексті цієї постанови явно проступають кручущі несумісності. Що саме ставиться на голосування? Читаємо: збереження СССР. Якого Союзу? Логіка підказує — зберігати можна лише те, що існує. Справжня мета авторів референдуму полягає в збереженні тоталітарного режиму (бо іншого ще нема) зв'язати словом ,,за" всі республіки диктатурою імперської влади і примусити їх підписати кабальний союзний договір.

Жалюгідна спроба затемнити суть цієї мети видна з дальших слів постанови, яка зухвало дурить людей, додаючи: ,,збереження СССР як оновленої федерації рівноправних суверенних республік". Як можна говорити про збереження того, що буде мінятися, оновлятися, а може й зовсім скасовуватися? Адже нема ніякого оновлення. Існує гола обіцянка оновити федерацію, — **,,в якій будуть у повній мірі ґарантуватися права і свободи народів".**

За умовою голосування треба сказати — ,,так" чи ,,ні". Цілком ясно, що президент, як автор референдуму, намагаючись урятувати російську імперію, вимагає від народів, щоб вони проголосували за її збереження. А слова про оновлення та ґарантії — демагогічна приманка для наївних або дурнів.

Нісенітниця, якщо не спекулятивний фокус наявний і в поєднанні таких принципів, як ,,федерація рівноправних суверенних республік". Це формулювання неправомірне, бо федеративний устрій передбачає відмову від суверенітету її суб'єктів і тому зовсім не зобов'язаний ґарантувати права і свободи.

В ім'я ж чого мають зберігати СССР? Які нові ідеї для цього слід було б чекати від проголошувача революційної перебудови? Марні сподівання. Імперське мислення ,,перебудовника" виявилося в його недавньому телевізійному виступі, де він бундючно заявив: ,,Ми ні в якому разі не допустимо розвалу могутньої держави, яку тисячоліттям створила Великая Русь".

Не для того, бачите, вона за всі віки стільки народів ,,сплотіла навєкі", щоб тепер усе це ,,розбазарити".

Навмисне неконкретна форма запитання, яке мають винести 17-го березня на референдум, зумовила республіканські уряди поставитися до нього критично. Російський парлямент замість нього поставить на референдум запитання про свій справжній суверенітет республіки. А Литва, не чекаючи березня, уже проголосувала на незалежність. Український парлямент так само ставить питання не про збереження існуючого Союзу, а про власний суверенітет, з яким можна буде домовлятися про співдружність республік, в яких не на папері, а в дійсності будуть у повній мірі ґарантовані права і свободи людини.

На що ж можуть розраховувати автори запропонованої форми референдуму? Це питання ставиться вільною пресою, основний висновок її такий: референдум замість консолідації призведе до ще більшого розколу суспільства. Він не є способом об'єднання суверенних держав, а інструментом політичних маніпуляцій.

Взагалі в політиці президента і совєтського уряду останіми місяцями дуже багато небезпечних маніпуляцій. Дослідник політичних проблем, автор статті в ,,Московских новостях" за 3-те лютого Г. Сатаров вельми образно пише:

,,Після трагедії у Вільнюсі президент опинився на двох розколених крижинах, які різко віддаляються одна від одної. Це поза, в якій важко втриматися двома ногами. Вийти з неї можна тільки різким стрибком або вправо, або вліво".

Автор не має певности, куди саме президент стрибне. Однак, ставить перед ним дилему. Якщо й далі стрибне вправо: ,,відмова від демократичних перетворень, косметичний ремонт економіки приречений на провал, міжнародна ізоляція і соціяльна апатія суспільства, яка приведе до вибуху протесту". Якщо ж стрибне вліво: ,,відмова від ідеологічних догм, створення лівоцентристського бльоку, формування кабінету народного довір'я... Це поєднання політичної свободи для громадян і республік з економічною авторитарністю на основі міжреспубліканських домовлень".

Який вибір зробить Ґорбачов? Крижина все більше розколюється...

Можна з більшою певністю сказати, що він стараметься втриматися на правій нозі, вичікуючи завершення референдуму. Випробувані маніпуляції можуть забезпечити йому ,,за" — так він думає, — а тоді диктатор проголосить, що це ,,за" означає ,,союз нерушімий республік свабодних". Кожна республіка позбавлятиметься права на вихід з СССР. Адже більшість проголосувала ,,за". Далі почне діяти нова маніпуляція. Уважно вчитайте-

(Закінчення на стор. 4)

Галина Андрусишин

Батькова долоня

Я батькову долоню пам'ятаю.
Затовчену роботою завжди.
До неї часто я в думках злітаю
Й прошу дитинством: ,,Батечку, прости!

Прости, що опинилась так далеко
Від твоїх рідних, зрошених стежин... ,
А повернутись нині вже нелегко
Мені з отих таких крутих вершин.

Я в своє літо забрело по пояс
(Всього було в розбурханім житті)
І я неначе той безвеслий човен,
Який притих смиренно на воді.

Я припливу до тебе, батьку любий,
В серпневий вечір зіркою впаду,
Твою долоню притулю до губів —
Наш зорепад засвітиться в саду.

Рогатин

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції ,,Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Оксана Крушельницька

ЩО ПРИХОВУЄ РУБРИКА?

II.

Під поняттям ,,нормальні школи" вони розуміють не Бог зна які умови, а всього лише статок приміщень, щоб можна було збільшити кількість кляс, зменшивши в них кількість дітей хоча б до двадцяти. А також анулювання двозмінного навчання, бо воно для вчителів і дітей є важким тягарем. Щоб цього досягнути, треба будувати школи, а не видумувати всілякі варіяції, бо ,,від перестановки доданків сума не міняється", це знає кожен посередній учень. Тільки в уряді Совєтської держави цього не визнають і продовжують на освіту й культуру виділяти крихти, сподіваючись ще довго замилювати очі своїм громадянам ,,правом на освіту".

Пригадується малюнок в одному совєтському журналі: на тлі совєтського диплому про вищу освіту стоїть юнак і тільки заглядає в широкий світ, бо не має з ним ходу туди. Та не його в цьому вина, бо вчився він не менше, ніж його ровесники в цивілізованих країнах. Тільки умови для навчання в нього були совєтські, предмети — совєтські, які забирали зусилля і час, а знань не додавали, і, навпаки, притуплювали їх безмірним ідеологічним навантаженням, бо поза марксистсько-ленінським трактуванням не залишився жоден предмет.

Ніколи не аналізує совєтська пропартійна преса і того стану та причин, в якому перебувають самі вчителі, бо довелося б признатися, що вони не йдуть ні в яке порівняння з колишніми вчителями, які знали латину та по кілька іноземних мов, служили взірцем культури для інших. І не з особистої вини вони такими не стали, а з соціяльних причин. Вони — продукт свого суспільства, в якому гордість і честь трактується як пережиток минулого.

Вже кілька років минуло, відколи совєтська преса сповістила про реформу в педагогіці. Про що тільки не велось дискусій, яких тільки реформ не намічалось. Проте, все залишається, як і було. Головне, поговорили, випустили пару з бочки.

Про нові хати ,,з великими вікнами, в яких повно сонця" теж пишеться тільки в одному пляні: будують, бо дуже добре живеться. А скільки це коштує нервів і здоров'я, не кажучи вже про кошти, половина з яких іде на хабарі, щоб добути будівельні матеріяли, — мови, звичайно, нема. Тим часом навіть за великі гроші важко хату збудувати. Бо нема цегли, нема цементу, нема вапна, нема дерева... Одне слово, нема нічого з того, що треба для будівництва, у вільному продажу. До редакцій тих же партійних газет приходять десятки і сотні листів-скарг про те, що неможливо зробити ремонт у квартирі, ніде дістати опалювального котла, у страшному дефіциті чавунні радіятори для парового опалення, бракує навіть простого скла для вікон, а дерева в Карпатах, хоч воно стало неймовірно дорогим, неможливо купити, треба мати відповідний дозвіл на заділ, а його здобути не так легко. За цеглою реєструються люди в довжелезні черги, які й за рік-два не отоваряться. Про ці речі партійна преса вважає за краще мовчати, бо треба б називати винуватців такого становища. Натомість підносить на щит ,,досягнення" в будівництві одиниць, які будують, бо мають доступ до будівельних матеріялів.

Успіхи в промисловому чи колгоспному будівництві витлумачуються читачеві як його власні досягнення. Бо користь від цього буде для всіх, а не для одного. Взагалі, за совєтським стилем одна людина — ніщо; думка одного — це не думка.

Проте, подивімся, яка користь з такого будівництва ,,для всіх", скажімо, заводу. Звичайно, завод потрібний. Буде праця для людей, будуть товари для народного господарства. Це — в ідеалі, якщо будівництво проводиться з думкою про благо людей. Але в совєтській системі все виходить насупроти людині, бо при плянуванні, проєктуванні якоїсь справи ніхто не виходить з інтересів людини, а тільки з інтересів держави. Наприклад, в місті Ужгороді, на Закарпатті, спорудили завод ,,Електродвигун" в межах міста, відібравши від людей частини їхніх подвір'їв. Та не це є найбільшим злом. А те, що заводові ,,Електродвигун" потрібно багато води, й від міста, яке хронічно терпить від нестачі води, відібрали ще й ту, що була. І не тільки від жителів міста, а й від мешканців усіх околишніх сіл, в їхніх криницях тепер нема ні краплі води. А щоб люди мовчали, їм завозять воду водовозами із водозбірника й заливають в посуд, виставлений біля хвірток. Жадали люди закрити завод, але двигуни для держави важливіші.

Щось подібне і з будівництвом колгоспних так званих ферм. Проєкти, як правило, застарілі, не продумані до кінця всі аспекти. А в результаті — ферми забруднюють середовище, багато так званої механізації не працює, люди, які там зайняті в праці, — мучаться.

І ніколи в цьому всьому не знайти винних. Ні органи совєтської влади на місцях і вище, ні партійний апарат не реаґують на скарги людей. Винних немає.

Проте винуватець усіх бід України є. Це — совєтський лад, якому пропартійна совєтська преса продовжує співати дитирамби, вишукуючи і роздуваючи до глобальних досягнень дріб'язкові факти, намагаючись приховати справжнє антинародне обличчя совєтського ладу.

Кінець.

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Український учень їде до Львова на навчання

Михася Балабана, члена 227-го Відділу Українського Народного Союзу в Гартфорді, Конн., вибрано як одного із 12-ти учнів, що братимуть участь у програмі учнівської виміни між школами ЗСА та СССР.

Михась та його група їдуть до Львова у березні, бо так сталося, що школа у Ґлестонбері, Конн., де вчиться Михась, була тією, що їй припало вимінятися учнями з Львівською школою ім. Василя Стуса.

Цей рік є третім і останнім роком існуючої програми учнівського обміну, що була створена завдяки угоді колишнього президента Роналда Реґана та Міхаїла Ґорбачова на вершинній конференції 1987 року в Рейкявіку, столиці Ісландії. Школи, які беруть участь в цій обмінній програмі, надіються, що Конґрес ЗСА виділенням потрібних фондів і надальше продовжить це корисне спілкування поміж школярами різних країн. Програма полягає в тому, що 12 українських учнів зі Львова перебуватимуть цілий місяць в американських родинах в Ґлестонбері, а пізніше українські родини у Львові гоститимуть у себе один місяць американських учнів, що ходитимуть до школи ім. В. Стуса.

Американських учасників цього обміну вибирано на підставі їхніх оцінок у школі, знання іншої мови, вмінні бути зарадними у важких життєвих умовинах і активности в громаді.

Михась Балабан є учнем 10-ої кляси школи українознавства при церкві св. Михаїла у Гартфорді та активним пластуном місцевої станиці.

Як й попередніми роками, перебуваючих на обмінній програмі учнів з України гартфордська громада завжди старалася запізнати з надбаннями українських громад поблизьких Стемфорду та Ню Йорку, а для цього потрібні фонди. Якщо б хтось з читачів був зацікавлений бодай частинно прилучитися до добродіїв учнів з України, то свої пожертви, що їх можна відтягати від податку, можна вислати на конто: Ukrainian-Amerigan Student Exchange Program, Self-Reliance Federal Credit Union, 961 Wethersfield Ave., Hartford, Conn. 06114.

Н. Н.

Українська громада в Елмайра Гайтс

У 1894 році українська громада маленького містечка Елмайра Гайтс, Ню Йорк, була однією з 13 громад Америки, які заснували Український Народний Союз. А рік пізніше, у 1895 році, українська громада Елмайру Гайтс зорганізувала українську католицьку парафію св. Миколая. Першим парахом, який обслуговував цю парафію, був о. Констанкевич. Він приїжджав до Елмайри з Шамокіну.

З приїздом нових еміґрантів після Другої світової війни українська громада збільшилася і потрібно було нового, більшого храму і залі, які громада побудувала у 1957 році.

Через дорогу від церкви є місцевий парк. Десять років тому українська громада відкрила в тому парку чудовий пам'ятник Т. Шевченкові.

Члени Українського Народного Союзу завжди брали і нині беруть активну участь в житті громади. Наш 271-ий Відділ УНС нараховує нині понад 200 членів. Серед них є багато таких, які репрезентують третє, четверте, а то й п'яте покоління українців в Америці. Майже 40 років секретарем Відділу є Іван Чопко, який активно працює для добра громади.

Св. Миколай радо зфотографувався на пам'ятку про відвідання дітей в Елмайра Гайтс.

Парохом церкви св. Миколая є молодий священик о. Стефан Фабріґас. І хоч він є українцем з третього покоління (батько його еспанець), не тільки чудово володіє українською мовою, але старається навчати й інших людей української мови і наших традицій.

Не забуває парафії наш патрон св. Миколай і щороку відвідує добрих парафіян Елмайра Гайтс. Маленькі діточки терпеливо чекають на св. Миколая з надією, що він обдарує їх подарунками.

У минулому році св. Миколай прибув до Елмайра Гайтс і його радісно привітали 30 дітей з їхніми учителями. Після візити св. Миколая парох о. Стефан подбав про перекуску для наймолодших членів нашої парафії.

Володимир Корчинський,
головний радний УНС

ПРЕЗИДЕНТА ПОЛЬЩІ Леха Валенсу запросили на відвідини до Ізраїля. Амбасадор Ізраїля до Польщі Маріон Ґордон вручив президентові Л. Валенсі офіційне запрошення уряду, у якому прем'єр-міністер Їцак Шамір просить Валенсу відвідати Ізраїль на протязі чергових трьох місяців. Очікують, що під час візити обидві країни підпишуть цілий ряд договорів про економічну, культурну та іншу співпрацю. Польща, як усі тодійшні сателіти Москви, розірвала дипломатичні зв'язки з Ізраїлем після війни на Близькому Сході в 1967 році. Валенса плянує організувати постійні виміни студентами, бо на його думку такі зв'язки наближать обидва народи і остаточно усунуть закиди антисемітизму.

У ПОНЕДІЛОК, 4-го березня, на батьківщину повернувся уряд Кувайту після сімох місяців праці на вигнанні. Першим з транспортового літака, який прилетів із Савдійської Арабії, вийшов коронний принц Саад аль-Агмед ас-Сабах, а за ним 22 міністри теперішнього кабінету. Згідно з оцінкою кореспондентів, поворот кувайтського уряду був тріюмфальний і конечно потрібний, бо в країні поширюється анархія, певні групи і особи беруть владу в свої руки без жодного уповноважнення уряду, відбуваються випадки помсти кувайтців над палестинцями, постійними мешканцями Кувайту.

Святкування роковин української незалежности в Елмайра Гайтс

Українська громада в Елмайра Гайтс, Н. Й., в неділю, 27-го січня, відзначила 73-тю річницю з дня проголошення незалежности України разом із іншими довколішніми громадами як Бат, Ітака, Корнінґ і Воткінс Ґлен.

Святочну програму цього дня розпочато Службою Божою, що її відправив о. Степан Фарбеґас в українській католицькій церкві св. Николая в Елмайра Гайтс. Зараз після Служби Божої вірні упорядкованим походом попрямували до пам'ятника Тараса Шевченка, де католицькі воєнні ветерани зі Станиці ч. 1178 підняли на щоглу американський та український прапори під звуки співу обидвох національних гимнів. Опісля зібрані попрямували до церковної залі, де бенкетом закінчували програму.

Посадник Елмайри Джеймс Гер і посадник Елмайра Гайтс Ґордон Брінк відчитали проклямації Українського Дня Незалежности, що їх вони підписали у своїх громадах. Головний радний Українського Народного Союзу Володимир Корчинський, який на цьому бенкеті репрезентував голову повіту Чеманґ, Томаса Трантера, відчитав проклямацію від згаданого повіту.

Цьогорічні святкування проходили під протекторатом місцевого Відділу УККА, що його очолює Михайло Скай, який є також диriґентом місцевого церковного хору, що відспівав ряд українських пісень підчас бенкету. Головними промовцями на бенкеті були М. Скай — українською мовою, а головний радний УНС В. Корчинський — англійською мовою. Обидва промовці пригадали присутнім цілий ряд історичних подій, що довели до IV Універсалу 22-го січня 1918 і Акту злуки 1919 років.

Місцева газета „Стар Ґазетте" на своїх сторінках у виданні з 28-го січня широко описала святкування української громади.

„Непередбачене..."

(Закінчення зі стор. 1)

— Бачите, я вже при першій поїздці нав'язав контакти із КПІ та його ректором Петром Таланчуком і проректором Михайлом Зґуровським. Саме від цієї установи я дістав офіційне запрошення і на цій підставі приїхав до Києва, щоб там давати виклади та навчати як вести правильно вуз, тобто вищий учбовий заклад.

— Чи вам вдалося це і чи вдоволені із вислідів вашого перебування?

— Я в першу чергу хотів провести самоаналізу і визначити наново які цілі інституту. Інститутом веде група осіб, але треба було якось визначити яку структуру вибрати — згори вниз, чи навпаки. Досі там ніхто над такими питаннями не застановлявся. Тепер я допоміг зробити перший варіянт управління, а до літа буде готова концепція, яка стане основою діяльности КПІ.

— Чи вам не було важко вияснити як ведеться в ЗСА управління такою інституцією?

— Ні, тому, що інститут хоче перейти на західній спосіб навчання, хочуть змодернізувати адміністрацію, мати автономію, здобути свої власні засоби. Треба зліквідувати бюрократію, бо дотеперішня система створила цілу низку осіб в інституті, які не стоять на рівні такої вищої школи.

— Чи на вашу думку КПІ досі не виконував добре своїх завдань?

— Цього сказати не можна. Наука іде на високому рівні, професори добрі,але на мою думку 20-30% студентів, що кінчають КПІ, не надаються для своєї професії, бо не мають „мотивації" для цього. Умілість спрямувати студентів в потрібне русло — то є ціла наука і тут саме потрібне знання менеджментства і перевиховання молодих людей, щоб вони інакше думали та не підходили до проблем, як їхні батьки.

Тут ми переходимо на загальновідому нам усім проблему, що її кожний з нас завважує у спілкуванні із нашими земляками, а саме, браку ініціятиви та постійного вичікування який буде наказ, чи хтось інший скаже що вони мають зробити. Це вже соціологічна проблема, яку однак треба ясно поставити та працювати над її розв'язанням.

Тому д-р О. Мороз в часі двомісячного перебування давав виклади не лише в КПІ, але також в Республіканській Асоціяції Українознавства, де працювала спеціяльна соціологічна служба, яка провела соціологічні дослідження суспільної думки мешканців Києва.

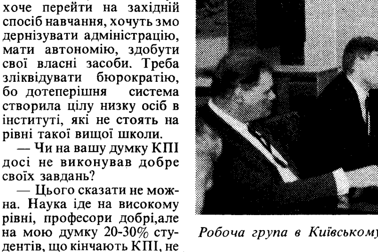
— Все це — каже гість — потрібне, щоб перевиховати населення України на республіканський рівень мислення, а це вимагає часу і праці. Чи знаєте, що в Україні тепер є приблизно 1 міл. студентів? І саме вони є тими, що будуть провадити у майбутньому всіми ділянками життя України. І вони ці, які хочуть зміни. Ніхто інший, а молодь буде рішати майбутнє! Тому мрію про те, щоб заплянований конґрес українського студентства цілого світу відбувся в Україні літом 1991 року. Вже ідуть заходи в цьому напрямі, є організаційний комітет — треба лише поштовху.

— Ви, як бачимо, зацікавлені окремо молоддю. Чи це з уваги на ваше постійне плянування на майбутнє, яке є підставою доброго менеджменту — чи маєте також інші мотиви?

— Розуміється, я завжди стараюся думати про майбутнє і передбачити його. Але у мене також в тому випадку грає ролю і сантимент. Я був колись головою студентської громади в Ню Йорку і уважаю, що саме студенти це ті, які сьогодні будують завтра.

— Коли ви знову вибираєтеся в Україну?

— Я вже дістав запрошення до Київського Інженерно-Будівельного Інституту на травень-червень, щоб там розробити нову концепцію керівництва цього інституту з увагою на ринкову економіку. А крім того я дістав повновласть від КПІ тут тримати контакт з особами, корпораціями і науковцями, які зацікавлені спілкуванням з КПІ і допомогою Україні. Така повновласть була оголошена у щоденнику „Свобода" вже двічі та я надіюся, що знайде відгук в різних ділянках.

Робоча група в Київському Політехнічному Інституті в часі дискусії над новою системою управління.

„Мрію"...

(Закінчення зі стор. 1)

вати шпиталь для жертв Чорнобиля у Києві.

Літак „Мрія" буде відкритий для оглядин в днях 9, 10, 13, 15, 16 і 17 березня, Квитки на ці дні оглядин можна буде купити в обмеженій кількості. Квитки на 9, 10 і 16 березня можна буде купити завчасно в Летунському музеї Нової Анґлії. Ті, що бажають оглянути літак в днях 13, 15 і17 можуть купити квитки на місці від год. 8:30 ранку до 3-ої по полудні.

Зацікавлені мусять приїхати до паркової площі Бредлі ч. 4 на перехресті шляху ч. 75 і дороги Шепгестер. З того місця, як також з музею, будуть відходити постійно автобуси до місця, де стоятиме літак „Мрія". Ціна квитків 15 дол. для дорослих і 10 для дітей до 12 року життя. Дохід призначений на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля і на Летунський музей. Доїзд до музею, з якого будуть відходити автобуси, іде через шлях 1-91 до виїзду ч. 40, а далі шляхом ч. 20 до виїзду на дорогу 75, де вже є написи до музею. Тел. музею: (203) 623-3305.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що ненадійно 27-го лютого 1991 р. відійшов у вічність

наш найдорожчий
МУЖ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

СЛ. П.

ІЛЬКО БАРАН

Залишив у глибокому смутку:

дружину — АНАСТАЗІЮ
сина — РОМАНА з дружиною МАРІЙКОЮ
та ближчу і дальшу родину в Польщі

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в неділю, 3-го березня 1991 р. о год. 5-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, а в понеділок, 4-го березня о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра, опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою,
що у понеділок, 4-го березня 1991 р., після довгої і важкої недуги, відійшов у вічність

бл. п.

МИКОЛА ДЗЯДІВ

народжений 29-го березня 1908 р. у селі Підгайчики біля Золочева.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА за спокій душі покійного в середу, 6-го березня о год. 7:30 веч. у Rotto Funeral Home **при** 3205 Kennedy Blvd., Jersey City, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почнуться у четвер, 7-го березня 1991 р. о год. 9-ій ранку в церкві свв. Петра і Павла при 30 Bentley Avenue, Jersey City, **а опісля тлінні останки покійного будуть поховані на українському православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.**

Покійний Микола залишив у смутку велику родину в Україні, а в Америці — братову Ольгу, дальшу родину та приятелів.

В Україні —
АННА — дружина
ЯРОСЛАВА — дочка
ОЛЕКСА та ОСИП — брати
внуки та дальша родина

В Америці —
ОЛЬГА — братова
приятелі

У першу річницю смерти І. Винницької-Пеленської

„Українська література та культура ввійшли в моє життя ще з дитинства", — часто казала Ірина Винницька-Пеленська. Так, вона народилася на Україні, зросла під її голубим небом і золотим сонцем, серед гір і гаїв та співучої української мови, і це не могло пройти безслідно повз її дитячу уяву.

Ірина з Винницьких Пеленська народилася на Стрийщині, в родині вчителів, які були суспільними діячами та виховниками нашої молоді в національному дусі. Гімназію закінчила в Стрию, а університетські студії у Львові, де одержала ступінь маґістра філософії.

Писати почала в ранні роки, бо вже у 1929 році надрукувала свою працю „Мистецтво" в часописі Пласту „Молоде Життя", того ж року надрукувала в „Жіночій Долі" „Простуденок".

Творчість та суспільно-громадські зацікавлення звели Ірину з Євгеном, що і завершилось їхнім подружжям 1930 року. Д-р Євген Юліян Пеленський був докторантом Львівського університету з історії української літератури і слов'янської етимології.

Перебуваючи у Львові, молоде подружжя віддалося науковій, суспільній та видавничій праці. В тому ж періоді Ірина надрукувала свою працю „Чорне авто" та „Крижанівський шукає себе" в літературному журналі „Дажбог", а її праця „Улас Самчук" появилася у „Новому Часі". Невдовзі вийшла її повість „Христина". Характер повісті нас крізь ориґінальний. Героїня твору Христина, це многогранна постать, її музично емоційний світ різноманітний, хоч є повний елементів індивідуальности. У цьому творі авторка висвітлює Христину з глибоким розумінням молодої дівочої психіки та вражливости.

У Львові їхня родина збільшилася з приходом на світ донечки Лади Мирослави.

Літературна, журналістична та громадська праця переривається бурхливими подіями Другої світової війни. Родина Пеленських переїжджає до Кракова, де Ірина і тут повністю входить у вир літературної діяльности. У Кракові виходять її переклади байок Братів Ґріммів, праця про Лесю Українку та повість „Музика".

Перебуваючи в Німеччині, видала свої оповідання з доісторичних часів „Кам'яна сокира", яку в пізнішому виданні ілюстрував мистець Петро Андрусів, та зі вступом археолога д-ра Ярослава Пастернака. Там також надрукувала „За душу дитини", „Маму більше, бабцю більше", „Хлопчик", „Заслонені вікна". В 1949 р. виходять окремим виданням її новелі під назвою „Горіхове лушпиння" (у в-ві „Бистриця").

Прибувши до Австралії, поселилася в місті Сиднею, де громадську діяльність розгорнула від перших років: заклала відділи Союзу Українок Австралії і повністю присвятилася тій праці. Тому у 1989 році 15-ий крайовий з'їзд Союзу Українок Австралії, у сороктіття СУА, відзначив мґр Ірину Пеленську, як „основоположницю, голову першої Управи СУА, колишню довголітню голову Крайової Управи СУА, визначну журналістку і суспільно-громадську працівницю".

Завжди турбувало Ірину питання рідної мови, мови, яка зігріла її душу і серце ще в дитинстві і яку вона зберегла і пронесла світами — в Европу, Австралію і Америку. Вона часто повторювала: „Хто не знає рідної мови, той не розуміє душі народу". Тому для збереження української мови організувала дитячі садки, вчила в школі українознавства, працювала в Шкільній Раді українознавчих шкіл в Австралії і разом з мужом займалася виданням українських книжок і шкільних підручників.

Св. п. І. Пеленська

Останній етап свого життя провела в Америці — у Філядельфії та Дітройті, віддавшись редакційній та журналістичній праці. 20 років редаґувала журнал Світової Федерації Українських Жінок „Українка в Світі", займалася зібранням і редаґуванням матеріялів про Стрийщину, була членом редакції часопису „Америка". У Філядельфії була головою ділового комітету для відзначення 100-річчя з дня народження Лесі Українки та членом редакційної колеґії книжки „Леся Українка, 1871—1971".

Ірина Винницька-Пеленська є автором понад 200 літературних статтей, есеїв, розвідок та художніх творів. Її ім'я вписане в Енциклопедії Українознавства, в книжці „Українська жінка як співтворець української літератури".

На долю Ірини Винницької-Пеленської — письменниці, журналістки, публіцистки випали тяжкі роки. У дитинстві були вони щасливі, а з часом стали нелегкі, зате наповнені багатогранним життєвим змістом. Тому кожний період її відмінний, він віддзеркалює характерні риси того часу. З кожного періоду зуміла Ірина Пеленська свої багаті життєві враження передати у своїх творах.

Я завжди була свідома, що фортуна обдарувала мене знайомством з непересічною людиною, лагідною і толерантною, розумною і працьовитою та понад все українкою-патріоткою.

Замело білим снігом місто, засипало дороги і шляхи, холодний вітер сумно сповіщав, що в цю ніч 4-го січня 1990 року згасло життя Ірини Винницької-Пеленської.

Христина Годів-Юзич

Політичні...

(Закінчення зі стор. 2)

ся в постанову про проведення референдуму, і тільки неписьменний не помітить, на яке шахрайство йдуть організатори цієї акції. По-перше, питання вирішується не трьома четвертинама, як у справі виходу із СССР, а лише прямою більшістю. По-друге — „рішення референдуму є остаточним і має обов'язкову силу на всій території СССР". Це ж бо означає, що мешканці республік, які менш 50-ти відсотків проголосують „за", автоматично закріпачуються за Совєтським Союзом.

Вільнолюбні сили майже всіх республік закликають народи не потрапляти в імперську пастку і пропонують відмовитися від згубного кроку. Натомість організовують єдиний бльок зі своєю програмою дій. Щойно завершилася в Харкові Установча всесоюзна конференція Демократичного Конґресу, в якій узяли участь представники майже сорока партій з одинадцяти республік. Конференція ухвалила спільну Декларацію, в якій зформульовані завдання коаліції незалежних політичних партій, спрямовані на „мирну ліквідацію тоталітарного режиму, демонтажу в цивілізованій формі імперських структур, створення суверенних демократичних держав". Головою Консультативної ради до другого зібрання Демократичного Конґресу, призначеного на березень, обрано співголову партії Демократичного відродження України Олександра Ємця. Конференція ухвалила Заяву у зв'язку з проведенням 17-го березня Всесоюзного референдуму, в якій, зокрема, сказано: „Учасники Демократичного Конґресу говорять цьому референдумові 'НІ!'" — І пропонують. „не проводити загальносоюзного референдуму, а замість нього провести республіканські референдуми з такого питання: „Чи вважаєте ви за необхідне перетворити СССР на співдружність суверенних держав, у якому права громадян повною мірою ґарантуватимуться спільними зобов'язаннями держав співдружности?" — Якщо ж не вдасться відхилити ґорбачовський референдум, на питання про збереження СССР відповісти „Ні!".

У неділю, 17-го березня, відбудеться драматичне зіткнення двох таборів: демократичного, породженого вільнолюбними гаслами перебудови, і реакційного, імперського — готового під проводом проголошувача перебудови (Горбачова) покінчити з нею остаточно.

Український юнак написав до Президента

Український юнак з Елізабет, Н. Дж., Марко Худьо, який приїхав з Польщі до ЗСА у 1981 році маючи сім років, написав листа до президента Джорджа Буша, повідомляючи його, що вислав прохання до Саддама Гуссейна, щоб цей запестав війну. У своєму листі до Дж. Буша М. Худьо розповідає, що він переселився з України і знає, що таке комуністичний режим і тому дивується, що американці так приймають демократизм, як самозрозумілий. Він подивляє Президента цієї демократичної країни і вкінці просить про його знимку.

М. Худьо

У відповідь прийшов лист від Президента враз із світлиною, в листі Дж. Буш виясняє хлопцеві причину війни у Перській затоці і запевняє що помимо різних перешкод, які можуть зайти, американські війська встояться і принесуть побіду.

Мати Марка працює в бюрах Українського Народного Союзу і обоє вони є членами 37-го Відділу УНС.

Марко є учнем школи українознавства при „Самопомочі" в Ню Йорку і пластуном-юнаком у Пластовій Станиці в Ню Йорку.

Н. Н.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ОЛЬГА ГОРОХ, член УНС Відд. 125-го Т-ва „Благовіщення" в Чикаґо, Ілл., померла 3-го листопада 1990 року на 87-му році життя. Нар. 12-го жовтня 1903 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку дітей Дороту, Івана і Роберта. Похорон відбувся 7-го листопада 1990 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ґльорія Пашин, секр.

ФРАНКО ПЕК член УНС Відд. 29-го ім. Преображення в Мантікок, Па. помер 10-го грудня 1990 року на 77-му році життя. Нар. 13-го вересня 1913 року в Вілкс Беррі, Па. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку багато племінників і племінниць. Похорон відбувся 13-го грудня 1990 року на цвинтарі Преображення Ісуса Христа в Нантікак, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга А. Малищак, секр.

МИКОЛА МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 218-го в Кемпбелл, Огайо помер 23-го грудня 1990 року на 67-му році життя. Нар. 5-го вересня 1923 року в Україні. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Розалію. Похорон відбувся 27-го грудня 1990 року на цвинтарі св. Івана в Койтсвілл Тавншип, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ОСИП ДИДА, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо, помер 23-го грудня 1990 року на 95-му році життя. Нар. 5-го липня 1895 року в Україні. Членом УНС став 1916 року. Залишив у смутку сина Миколу, 5 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 27-го грудня 1990 року в Ґіллкрест Меморіял Парк, Герміташ, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Аннабелля Боровицька, секр.

МИХАЙЛО ПІНЧУК, член УНС Відд. 38-го ім. св. Миколая в Обирн, Н.Й., помер 10-го січня 1991 року на 68-му році життя. Нар. 15-го травня 1922 року в Обирн, Н.Й. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Джун Марій. Похорон відбувся 12-го січня 1991 року на цвинтарі св. Йосифа в Обирн Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1991 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо взяти чесленну участь. На річних зборах до Управи як вільні члени вибрані: Ярослав Даньків і Михайло Чабан. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.

СУБОТА, 16-го БЕРЕЗНЯ 1991 р.

Елизабет, Н. Дж. Звичайні річні загальні збори Т-ва Запорізька Січ 234-го Відд. о год. 5-ій по пол. в приміщенні Федеральної Кооперативи „Самопоміч" при 301 Вашінґтон авеню в Елизабет, Н. Дж. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1991 р. По зборах перекуска. Проситься членство прибути. — М. Іванців, предс., Е. Мельничук, кас., М. Хитра, рек. і фін. секр.

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ
МИКОЛУ ЗАНЬКА
зі села Молошковичі Яворівський район Львівська область. Нічого не відомо про нього після війни 1941 року. Прошу інформації слати на адресу:
Львів 67
290067
вул. Тракт Глинянський
дім 161 Б, кв. 44
Лехкий Василь Михайлович

● НА ПРОДАЖ ●

● РІЗНЕ ●

●FUNERAL DIRECTORS●